

ΣΥΝΟΠΤΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗΣ ΕΝΟΤΗΤΑΣ

ΑΙΤΩΛΟΑΚΑΡΝΑΝΙΑ

ΔΥΤΙΚΗ ΕΛΛΑΔΑ

Περιφέρεια 2030

Εθνική Στρατηγική για την Περιφερειακή και Τοπική Ανάπτυξη

Περιφέρεια 2030 – Εθνική Στρατηγική για την Περιφερειακή και Τοπική Ανάπτυξη

Εισαγωγή

Από τον Οκτώβριο του 2024 η κυβέρνηση εισάγει ένα ολοκληρωτικά νέο υπόδειγμα περιφερειακού και τοπικού σχεδιασμού, το οποίο απομακρύνεται οριστικά από τις ξεπερασμένες πολιτικές του «Κέντρου» και υιοθετεί μια φιλοσοφία σχεδιασμού από κάτω προς τα πάνω (bottom-up) με επίκεντρο την Εθνική Στρατηγική για την Περιφερειακή και Τοπική Ανάπτυξη. Κεντρικό εργαλείο αυτής της προσπάθειας αποτελεί η συγκρότηση 50 Τοπικών Σχεδίων Ανάπτυξης —ένα για κάθε περιφερειακή ενότητα της χώρας— με στόχο την ολοκλήρωσή τους εντός του 2026. Η διαδικασία κατάρτισής τους βασίζεται σε ζωντανούς κύκλους διαβούλευσης και στενής συνεργασίας της κεντρικής κυβέρνησης με την τοπική αυτοδιοίκηση, τους κοινωνικούς εταίρους, τα Επιμελητήρια και τις τοπικές κοινωνίες. Μέσω ειδικών ομάδων εργασίας, στις οποίες συμμετέχουν περισσότεροι από 1.000 φορείς πανελλαδικά, οι προτάσεις καταγράφονται, αξιολογούνται και ιεραρχούνται βάσει των πραγματικών αναγκών. Τα Τοπικά Σχέδια δεν αποτελούν μια στατική καταγραφή, αλλά μια δυναμική διαδικασία που υπόκειται σε διαρκή επικαιροποίηση, ενώ παρακολουθούνται στενά ως προς την υλοποίησή τους και αναρτώνται στην πλατφόρμα erga.gov.gr για πλήρη διαφάνεια. Ο κορμός αυτών των σχεδίων θα αποτελέσει αναπόσπαστο μέρος του νέου Εθνικού Προγράμματος για τον επόμενο ευρωπαϊκό προϋπολογισμό, αναδεικνύοντας την αξία του συστηματικού συντονισμού όλων των χρηματοδοτικών εργαλείων, ώστε οι διαθέσιμοι πόροι να αποκτούν πραγματικό πολλαπλασιαστικό αποτέλεσμα στην τοπική οικονομία.

Παράλληλα, η στρατηγική αυτή ενισχύεται αποφασιστικά μέσα από την ενσωμάτωση της περιφερειακής διάστασης σε 10 οριζόντιες εθνικές πολιτικές, οι οποίες θωρακίζουν τη χώρα απέναντι σε κρίσιμες και αλληλένδετες προκλήσεις, όπως η δημογραφική πρόκληση, η κλιματική κρίση, η διαχείριση των υδάτων, ο πρωτογενής τομέας, ο χωρικός σχεδιασμός, οι οδικές και λιμενικές διασυνδέσεις, καθώς και η στήριξη της μικρομεσαίας επιχειρηματικότητας. Στόχος είναι η επίτευξη της «διπλής σύγκλισης», δηλαδή η μείωση των ανισοτήτων τόσο σε διαπεριφερειακό όσο και σε ενδοπεριφερειακό επίπεδο, διασφαλίζοντας ότι το αναπτυξιακό μέρισμα κατανέμεται δίκαια, αναλογικά και ομοιογενώς σε όλη τη χώρα. Στο πλαίσιο αυτό, εφαρμόζεται για πρώτη φορά ρήτρα ορεινότητας, και νησιωτικότητας στις πολιτικές των υπουργείων, με πλέον χαρακτηριστική τη σύσταση της νέας Ειδικής Γραμματείας για τις ορεινές περιοχές και την υλοποίηση μιας ολοκληρωμένης πολιτικής 12 πυλώνων, ώστε κανένας πολίτης και κανένας τόπος να μη μείνει πίσω.

Βασικά μεγέθη

Μέγεθος	Τιμή
Πληθυσμός (2021)	192.346
Μεταβολή πληθυσμού 2011–2021	-8,8%
Ανεργία σε επίπεδο Περιφέρειας 2019	24,1%
Ανεργία σε επίπεδο Περιφέρειας 2025	9,7%
Μεταβολή ανεργίας 2019–2025 σε επίπεδο Περιφέρειας	-59,8%
Κατά κεφαλήν ΑΕΠ (2022)	13.803 €

Σύνοψη

Η Περιφερειακή Ενότητα Αιτωλοακαρνανίας είναι ο μεγαλύτερος γεωγραφικά αναπτυξιακός χώρος της Δυτικής Ελλάδας, καθώς αποτελεί και τη μεγαλύτερη σε έκταση Περιφερειακή Ενότητα της χώρας, με έντονη εσωτερική διαφοροποίηση μεταξύ πεδινών, ορεινών, λιμναίων και παράκτιων ζωνών. Το μεγάλο μέγεθος της έκτασης, η διασπορά των οικισμών και η χαμηλή πυκνότητα πληθυσμού αυξάνουν το κόστος μετακινήσεων, δικτύων και παροχής υπηρεσιών. Ταυτόχρονα όμως, διαμορφώνουν έναν χώρο με πολλαπλούς φυσικούς και παραγωγικούς πόρους: πρωτογενή παραγωγή, υδάτινους πόρους, παράκτια μέτωπα και δυνατότητες επιχειρηματικής και τουριστικής ανάπτυξης. Η πολυκεντρική οργάνωση της ΠΕ και η παρουσία διαφορετικών παραγωγικών και χωρικών ενοτήτων δημιουργούν ένα σύνθετο αναπτυξιακό περιβάλλον, με σημαντικές δυνατότητες αλλά και αυξημένες ανάγκες λειτουργικής διασύνδεσης και χωρικής συνοχής.

Παρά το μέγεθος και τη στρατηγική της θέση, η Αιτωλοακαρνανία αντιμετωπίζει έντονες δημογραφικές πιέσεις και διαρθρωτικές προκλήσεις που επηρεάζουν τη συνολική αναπτυξιακή της δυναμική. Η πληθυσμιακή συρρίκνωση, η γήρανση, η χαμηλή πυκνότητα και οι μεγάλες ενδοπεριφερειακές αποστάσεις δυσχεραίνουν τη διατήρηση υπηρεσιών, την πρόσβαση σε υποδομές και τη συγκράτηση ανθρώπινου δυναμικού, ιδίως στις ορεινές και απομακρυσμένες περιοχές.

Στο πλαίσιο αυτό, το βασικό αναπτυξιακό διακύβευμα για την Αιτωλοακαρνανία αφορά τη μετάβαση από ένα μοντέλο που χαρακτηρίζεται από χωρικό κατακερματισμό, σχετικά χαμηλή παραγωγικότητα και άνιση αξιοποίηση των τοπικών πόρων σε ένα περισσότερο συνεκτικό, εξωστρεφές και ανθεκτικό πρότυπο ανάπτυξης, με ισχυρότερες διασυνδέσεις μεταξύ παραγωγής, μεταποίησης, υπηρεσιών, υποδομών και ανθρώπινου δυναμικού.

Συγκεντρωτικές χρηματοδοτήσεις 2019 έως σήμερα

	ΠΕ Αιτωλοακαρνανίας	Περιφέρεια*
Ενισχύσεις επιχειρήσεων μέσω του Προγράμματος Ανταγωνιστικότητας ΕΣΠΑ, ΕΠΑΝΕΚ & του ΠΕΠ ΕΣΠΑ	88,24 εκ. €	59,54 εκ. €
Ενισχύσεις επιχειρήσεων μέσω του ΤΑΑ	19,46 εκ. €	-
Δάνεια προς επιχειρήσεις μέσω του ΤΑΑ	33,25 εκ. €	-
Ενταγμένα έργα στο ΤΑΑ	349,37 εκ. €	17,67 εκ. €
Χρηματοδότησης Ελληνικής Αναπτυξιακής Τράπεζας	166,71 εκ. €	-
Ενταγμένα έργα ΕΣΠΑ 2021-2027 & ολοκληρωμένα 2014-2020 (περιφερειακό & τομιακά)	474,09 εκ. €	1.802,04 εκ.€
Ενταγμένα έργα στο ΠΠΑ	100,98 εκ. €	113,59 εκ. €
Ενταγμένα έργα στα ΕΠΑ (τομιακά)	50,33 εκ. €	111,66 εκ. €
Φυσικές Καταστροφές	59,21 εκ. €	34,5 εκ. €
106 Ενταγμένα έργα στο Πρόγραμμα Αντώνης Τρίτσης	209,082 εκ. €	-
110 Ενταγμένα έργα στο Πρόγραμμα Φιλόδημος II	31,089 εκ. €	-

*Συμπληρωματικές χρηματοδοτήσεις για έργα και ενισχύσεις στην Περιφέρεια που δεν μπορούν να καταμετρηθούν ανά νομό

Ενισχύσεις πρωτογενούς τομέα 2019 έως σήμερα*

Δικαιούχοι έργων ΠΑΑ 2014-2020 (εντάξεις)	438,7 εκατ. € σε 27.405 δικαιούχους
Επενδύσεις μέσω ΤΑΑ	14,55 εκατ. €
Αποζημιώσεις μέσω ΕΛΓΑ	28,45 εκατ. €
Αποζημιώσεις μέσω ΑΑΔΕ	912,75 εκατ. €

* Χρηματοδοτήσεις αποκλειστικά για την ΠΕ

1. Ολοκληρωμένα Έργα (2019 έως σήμερα) - ενδεικτικά

ΚΥΤ Μεγαλόπολης και αρχική σύνδεσή του με το Σύστημα 400 και 150kV | Υπουργείο Περιβάλλοντος & Ενέργειας, ΑΔΜΗΕ
175.668.000 € | Ίδια Κεφάλαια, Εταιρικός Δανεισμός, ΕΣΠΑ
Έτος Ολοκλήρωσης: 12/2023. Σε λειτουργία.

Οδικός άξονας Άκτιο – Αμβρακία | Υπουργείο Υποδομών & Μεταφορών ✓
160.500.000 € | ΕΣΠΑ
Έτος Ολοκλήρωσης: 12/2023

Ανακατασκευή οδικής γέφυρας Παλιάς Εθνικής Οδού Αντιρρίου–Ιωαννίνων στον ποταμό Εύηνο | Υπουργείο Υποδομών & Μεταφορών
47.000.000 € | ΠΔΕ
Έτος Ολοκλήρωσης: 05/2024

Βελτίωση Ε.Ο. Αγρινίου–Καρπενησίου στο τμήμα Αγρίνιο–Άγιος Βλάσης | Υπουργείο Υποδομών & Μεταφορών
27.300.000 € | ΕΣΠΑ, ΠΔΕ
Έτος Ολοκλήρωσης: 06/2025

Αποχέτευση Αγγελοκάστρου, κατασκευή δικτύου αποχέτευσης ακαθάρτων και κεντρικού αποχετευτικού αγωγού με αντλιοστάσια οικισμού Λεπενούς και επέκταση ΕΕΛ Αγρινίου - Β' φάση | Υπουργείο Περιβάλλοντος & Ενέργειας
14.000.000 € | ΕΣΠΑ
Έτος Ολοκλήρωσης: 12/2023

2. Έργα σε εξέλιξη – ενδεικτικά

Έργα με ολοκλήρωση το 2026

Οδικός Άξονας Βόνιτσα–Λευκάδα | Κατασκευή – Αναβάθμιση οδικής σύνδεσης πόλης Λευκάδας με τον οδικό άξονα Άκτιο–Δυτικός Άξονας | Υπουργείο Υποδομών και Μεταφορών
49.000.000 € | ΕΣΠΑ, ΠΔΕ
Τρέχουσα Πρόοδος: Πρόοδος ~90%. Ολοκληρώθηκε το τμήμα Άκτιο–Άγιος Νικόλαος καθώς και η παράκαμψη Αγίου Νικολάου.
Χρονοδιάγραμμα: Εκτιμώμενη ολοκλήρωση 12/2026.

Αντικατάσταση κεντρικού αγωγού υδροδότησης από το Φράγμα Καστρακίου έως τις κεντρικές δεξαμενές Αγρινίου | Περιφέρεια
32.610.761 € | Α. Τρίτης
Τρέχουσα Πρόοδος: Προς ολοκλήρωση εργασιών.
Χρονοδιάγραμμα: 12/2026.

Αναβάθμιση και Ανακαίνιση 5 Κέντρων Υγείας Π.Ε. Αιτωλοακαρνανίας (Ναυπάκτου, Αμφιλοχίας, Βόνιτσας, Χαλκιοπούλων και Θέρμου Αιτωλοακαρνανίας) | ΥΠΥΓ, ΕΕΣΥΠ
7.900.000 € | Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας
Τρέχουσα Πρόοδος: Εργασίες σε εξέλιξη και στα πέντε Κέντρα Υγείας.
Χρονοδιάγραμμα: Εκτιμώμενη ολοκλήρωση 06/2026.

Αναβάθμιση – Ανακαίνιση χώρων Γ.Ν. Αιτωλοακαρνανίας (Ν.Μ. Μεσολογγίου) και Γ.Ν. Ηλείας (Ν.Μ. Πύργου) | Υπουργείο Υγείας, ΕΕΣΥΠ
1.500.000 € | Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας
Τρέχουσα Πρόοδος: Εργασίες σε εξέλιξη και στα δύο νοσοκομεία.
Χρονοδιάγραμμα: Οδεύει προς ολοκλήρωση.

Αποχέτευση ακαθάρτων και ΕΕΛ ΔΔ Κανδήλας, Μύτικα, Βάρνακα Δ. Αλυζίας Καλλικρατικού Δήμου Ξηρομέρου | Υπουργείο Περιβάλλοντος & Ενέργειας
12.830.480 € | Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας
Τρέχουσα Πρόοδος: Υπό κατασκευή
Χρονοδιάγραμμα: Εκτιμώμενη ολοκλήρωση 06/2026.

Αναβάθμιση Τουριστικών Λιμένων (Μεσολογγίου, Βόνιτσας, Ξηρομέρου) | Υπουργείο Τουρισμού
7.363.536 € | Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας (πρόγραμμα «Αναβάθμιση Τουριστικών Λιμένων»)
Τρέχουσα Πρόοδος: Επενδυτικά σχέδια σε εξέλιξη.
Χρονοδιάγραμμα: Εκτιμώμενη ολοκλήρωση 06/2026.

Έργα με ολοκλήρωση το 2027

Συμπληρωματικά έργα αναβάθμισης Υδατικών Οικοσυστημάτων Νοτιοδυτικής Αιτωλοακαρνανίας | Υπουργείο Υποδομών & Μεταφορών
19.800.000 € | ΕΣΠΑ
Τρέχουσα Πρόοδος: Η πρόοδος ξεπερνά το 50%.
Χρονοδιάγραμμα: Εκτιμώμενη ολοκλήρωση 12/2027.

Έργα με ολοκλήρωση 2028 και μετά

Εγγειοβελτιωτικά έργα παραλίμνιων περιοχών Αμβρακίας-Αμφιλοχίας-Βάλτου - Α' Φάση | Υπουργείο Υποδομών & Μεταφορών
64.500.000 € | ΕΣΠΑ 2021-2027
Τρέχουσα Πρόοδος: Σε εξέλιξη η εκπόνηση μελέτης από τον ανάδοχο.
Χρονοδιάγραμμα: Εκτιμώμενη ολοκλήρωση 12/2028.

Κατασκευή έργων ύδρευσης Ν. Πρέβεζας - Άρτας - Λευκάδας | Υπουργείο Υποδομών και Μεταφορών
141.682.281 € | ΕΠΑ
Τρέχουσα Πρόοδος: Εργασίες σε εξέλιξη.
Χρονοδιάγραμμα: Εκτιμώμενη ολοκλήρωση 12/2028.

Κατασκευή Μονάδας Επεξεργασίας Αποβλήτων & Μονάδας Επεξεργασίας Βιοαποβλήτων εντός ΧΥΤΑ 2ης Δ.Ε. Αγρινίου | Υπουργείο Περιβάλλοντος & Ενέργειας
78.347.900 € | ΕΣΠΑ

Τρέχουσα Πρόοδος: Συμβασιοποιημένο. Σε εκπόνηση μελετών.

Κατασκευή Μονάδας Επεξεργασίας Απορριμμάτων και Μονάδας Κομποστοποίησης Προδιαλεγμένων Βιοαποβλήτων 1ης και 4ης ΓΕΝ Αιτ/νίας (Ναύπακτος) | Υπουργείο Περιβάλλοντος & Ενέργειας

23.994.459 € | ΕΣΠΑ

Τρέχουσα Πρόοδος: Υπό κατασκευή.

Χρονοδιάγραμμα: 2028.

Ανακατασκευή και εκσυγχρονισμός κτηρίου παλαιών Καπναποθηκών Παπαπέτρου – Διαχρονικό Μουσείο και Πολιτιστικός Χώρος | Υπουργείο Πολιτισμού

27.842.000 € | ΕΣΠΑ 2021-2027

Τρέχουσα Πρόοδος: Προς ολοκλήρωση μελετητικής ωρίμασης. Έγκριση τευχών δημοπράτησης

Ανάπτυξη δικτύων φυσικού αερίου μέσης και χαμηλής πίεσης | Υπουργείο Περιβάλλοντος & Ενέργειας

14.129.369 € | ΕΣΠΑ, ΠΔΕ & Ιδιωτικές Επενδύσεις

Τρέχουσα Πρόοδος: Έως σήμερα έχουν κατασκευαστεί 18 χλμ χαμηλής πίεσης δικτύου διανομής ΦΑ εκ των 72 χλμ που αναμένεται να κατασκευαστούν για να εξυπηρετήσουν τον αστικό ιστό του Αγρινίου. Το επόμενο διάστημα αναμένεται να εκκινήσουν και οι εργασίες για τη διαμόρφωση του οικοπέδου που θα τοποθετηθεί το ssLNG (μικρής κλίμακας σταθμός ΥΦΑ) στην περιοχή Δοκίμι. Το δίκτυο διανομής φυσικού αερίου που θα αναπτυχθεί από την επαιση EDA στο Αγρίνιο αναμένεται να εξυπηρετήσει περισσότερους από 4.450 πελάτες έως το 2029.

3. Σημειακές δράσεις

Τοπικά Πολεοδομικά Σχέδια Δήμων Π.Ε. Αιτωλοακαρνανίας (Ακτίου-Βόνιτσας, Ξηρομέρου, Αμφιλοχίας, Ναυπακτίας, Ι.Π. Μεσολογγίου, Αγρινίου) | Υπουργείο Περιβάλλοντος & Ενέργειας

23.000.000 € (σύνολο ΠΕ Αιτωλοακαρνανίας, Αχαΐας, Ηλείας) | Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας

Τρέχουσα Πρόοδος: Συμβάσεις υπεγράφησαν για τα ΤΠΣ Ακτίου-Βόνιτσας (2ο Στάδιο Α' Φάσης), Αμφιλοχίας (2ο Στάδιο Α' Φάσης), Ξηρομέρου, Ναυπακτίας, Ι.Π. Μεσολογγίου (1ο Στάδιο Α' Φάσης). Το ΤΠΣ Αγρινίου σε φάση επιστροφής Δ3 από ΕΥΣΤΑ.

Χρονοδιάγραμμα: Εκτιμώμενη ολοκλήρωση 03/2028.

Ειδικά Πολεοδομικά Σχέδια - Ν. Αιτωλοακαρνανίας, Ηλείας | Υπουργείο Περιβάλλοντος & Ενέργειας

4.400.435 € | Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας

Τρέχουσα Πρόοδος: Σε εξέλιξη οι μελέτες

Χρονοδιάγραμμα: Εκτιμώμενη ολοκλήρωση 2026.

Ειδική Περιβαλλοντική Μελέτη δικτύου Natura 2000 Π.Ε. Αιτωλοακαρνανίας | Υπουργείο Περιβάλλοντος & Ενέργειας

1.310.000 € (σύνολο ΠΕ Δυτικής Ελλάδας & Ιονίων Νήσων)

Τρέχουσα Πρόοδος: Στάδιο οριστικοποίησης μελέτης προ διαβούλευσης.

Χρονοδιάγραμμα: Εκτιμώμενη ολοκλήρωση 2026.

Χαρακτηρισμός ποτάμιου συστήματος Αχελώου και Εύηνου ως Προστατευόμενου Τοπίου | Υπουργείο Περιβάλλοντος & Ενέργειας

Κανονιστική ρύθμιση – χωρίς δημόσια δαπάνη

Τρέχουσα Πρόοδος: Εκδόθηκε η πράξη χαρακτηρισμού (ΦΕΚ Δ' 255/9.4.2026), με στόχο την αποτελεσματική προστασία και έλεγχο επεμβάσεων στα ποτάμια συστήματα.

4. Νέα Έργα προς ωρίμαση - ενδεικτικά

Ενεργειακή Αναβάθμιση Νοσοκομείου Αγρινίου | Υπουργείο Υγείας

3.677.889 € | ΕΣΠΑ 2021-2027

Τρέχουσα Πρόοδος: Αναμένεται η έγκρισή του και η ένταξή του στο χρηματοδοτικό πρόγραμμα.

Αντικατάσταση Η/Μ εξοπλισμού αντλιοστασίων άρδευσης και αποστράγγισης & αναβάθμιση συστήματος αυτοματισμού λειτουργίας εγκαταστάσεων και συστήματος άρδευσης 6 ΤΟΕΒ Αχελώου Ν. Αιτωλοακαρνανίας | Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων

104.826.464 € | Πρόταση

Πρόοδος: Οι προτάσεις χρηματοδότησης έχουν υποβληθεί για αξιολόγηση στην πρόσκληση για τα εγγειοβελτιωτικά έργα της ΣΣ-ΚΑΠ. Η αξιολόγηση εκτιμάται ότι θα ολοκληρωθεί τον Σεπτέμβριο

Αποπεράτωση Διώρυγας Δ1 – Αμβρακίας-Αμφιλοχίας-Βάλτου & κατασκευή Λιμνοδεξαμενής για ύδρευση/άρδευση | Υπουργείο Υποδομών & Μεταφορών

23.420.000 € | Πρόταση

Πρόοδος: Οι προτάσεις χρηματοδότησης έχουν υποβληθεί για αξιολόγηση στην πρόσκληση για τα εγγειοβελτιωτικά έργα της ΣΣ-ΚΑΠ. Η αξιολόγηση εκτιμάται ότι θα ολοκληρωθεί τον Σεπτέμβριο

Αποκατάσταση δρόμου Κόνισκα - Διπλάτανου Δήμου Θέρμου και Αβρακίας - Αργυρού Πηγαδίου

8.000.000 € | ΕΠΑ ΥΠΕΣ

Πρόοδος: Υπό ένταξη στο Εθνικό Πρόγραμμα Ανάπτυξης του Υπουργείου Εσωτερικών

Αποκατάσταση υποδομών μέσω Κρατικής Αρωγής | Υπουργείο Κλιματικής Κρίσης & Πολιτικής Προστασίας, Υπουργείο Οικονομικών, Περιφέρεια, Δήμοι

8.088.000 € για τους δήμους Αιτωλοακαρνανίας | 50.000.000 € Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας

Πρόοδος: Υπό ένταξη.

Ωρίμαση των σχεδίων ενίσχυσης των εκπαιδευτικών δομών της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης.